

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

Dato: 21. maj 2010

MDA/ J.nr. 2010-1994

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 28. april 2010 følger hermed socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. 437 (SOU Alm. del).

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål nr. 437:

"Kan ministeren oplyse, hvordan man i en situation, som er beskrevet i den anonymiserede henvendelse, jf. SOU alm.del - bilag 236, kan hjælpe familien med en social indsats, herunder redegøre for hvilke muligheder en pårørende, f.eks. som i dette tilfælde ægteemanden, har for at blive hjælper for sin kone? "

Svar:

Serviceoven rummer en række muligheder for at tilrettelægge en social indsats i den komplicerede situation, som er beskrevet i bilag 236.

En borger, der har erhvervet en hjerneskade, skal tilbydes en genoptræningsindsats efter forskellige lovgivninger, herunder serviceoven. Kommunalbestyrelsen skal, ud fra en konkret og individuel vurdering, tilbyde borgere med behov herfor forskellige træningsydelse efter lov om social service, såfremt denne hjælp ikke gives efter anden lovgivning. Det drejer sig særligt om genoptræning og efterfølgende vedligeholdelsestræning efter lovens § 86, og om træning i form af socialpædagogisk bistand efter lovens § 85.

Formålet med genoptræning er, at en borger opnår bedst mulig funktionsevne, bevægelses- og aktivitetsmæssigt, kognitivt og socialt. Indsatsen er tidsafgrænset og skal tilrettelægges i sammenhæng med bl.a. vedligeholdelsestræning, der skal fastholde et funktionsniveau og forhindre funktionstab, og socialpædagogisk bistand. Denne skal tilbydes personer, der på grund af betydelig nedsat funktionsevne har behov herfor, og kan bestå af hjælp til

genoptræning i en række færdigheder, der sætter den pågældende i stand til at leve et så selvstændigt liv som muligt.

For så vidt angår mulighederne for, at en pårørende kan ansættes som hjælper, kan følgende oplyses.

Serviceovens §§ 95 og 96 giver mulighed for, at borgere med en omfattende funktionsnedsættelse kan modtage et tilskud til at ansætte hjælpere med. Det er også muligt at ansætte en ægtefælle som hjælper. Formålet med ordningen er, at borgere med en omfattende funktionsnedsættelse får mulighed for at udvælge og ansætte sine egne hjælpere. Det er en betingelse, at borgeren er i stand til at fungere som arbejdsgiver for hjælperne, hvis arbejdsgiveropgaven ikke overføres til en forening, et firma eller en nærtstående, som herefter er arbejdsgiver for hjælperne. Det er dog fortsat en betingelse, at borgeren kan fungere som daglig leder for hjælperne.

Med serviceovens § 95, stk.3, er det en nærtstående, der vil modtage tilskuddet. Bestemmelsen finder anvendelse, hvis kommunalbestyrelsen skønner, at borgeren ikke selv er i stand til at være hverken arbejdsgiver eller arbejdsleder, eksempelvis som følge af hjerneskade. I dette tilfælde kan den nærtstående vælge at påtage sig dele af opgaven og derved at være hjælper for borgeren.

Serviceovens § 94 rummer desuden mulighed for, at borgere, der er visiteret til hjælp eller støtte efter § 83, selv kan udpege en person til at udføre hjælpen. Efter denne bestemmelse kan en ægtefælle ansættes. Det er en betingelse, at den udpegede person godkendes af kommunalbestyrelsen, hvorefter denne ansættes af kommunalbestyrelsen.

Kommunalbestyrelsen kan endvidere efter serviceovens § 118 ansætte en person til pasning af en nærtstående med betydelig og varigt nedsat funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse i hjemmet. Formålet med ordningen er i en kortere periode at give mulighed for, at en nærtstående varetager praktiske og personlige opgaver for den handicappede eller syge, hvor det enten overvejes, hvilke foranstaltninger der er behov og mulighed for på længere sigt, eller hvor der er behov for i en afgrænset periode at varetage pleje- og omsorgsopgaver, der er uforenelige med at passe et erhvervsarbejde. Personen kan ansættes i indtil 6 måneder med henblik på at passe den nærtstående. Pasningsperioden kan dog forlænges, hvis særlige forhold taler herfor. Den ansatte har ret til orlov fra sin arbejdsplads i pasningsperioden.

Det skal desuden fremhæves, at kommunalbestyrelsen ifølge serviceoven skal tilbyde voksne under 65 år, som har behov herfor, at udarbejde en handleplan. En handleplan skal så vidt muligt udarbejdes i samarbejde med borgeren. Formålet med en handleplan er at klargøre målet med en indsats,

at sikre en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, at tydeliggøre forpligtigelsen for alle involverede parter samt at styrke borgerens indflydelse på sagsbehandlingen. En handleplan for en borger med en erhvervet hjerneskade skal derfor omfatte de forskellige tilbud, som personen modtager, på tværs af lovgivninger.

Ved at udarbejde en handleplan skabes der et fælles udgangspunkt for borgeren og kommunen omkring indsatsen. Formålet med en handleplan er netop at klargøre målet med en indsats, at sikre en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, at tydeliggøre forpligtigelsen for alle involverede personer, instanser og forvaltningsgrene samt at styrke borgerens indflydelse på sagsbehandlingen.

Kommunalbestyrelsen skal endvidere sørge for, at en borger, herunder en familie, har mulighed for at få rådgivning. Formålet med at yde rådgivning er at forebygge sociale problemer og at hjælpe borgeren over øjeblikkelige vanskeligheder. På længere sigt er formålet at sætte borgeren i stand til at løse opståede problemer ved egen hjælp.

Hvis en kommune ikke har den nødvendige viden i en kompliceret sag, for eksempel på hjerneskadeområdet, kan såvel kommunen som borgeren henvende sig til VISO og modtage gratis rådgivning. Kommunerne kan desuden få hjælp til udredning og henvende sig til VISO om alle spørgsmål inden for specialrådgivning.

Benedikte Kiær

/ Karin Ingemann